

JOHAN CRUIJFF DE PROFESSIONAL.

“Helpen van mensen die hun vak verstaan doe je door niet in de weg te lopen
maar vooral door ruimte te geven”

2016

Kopiëren en vrijelijk gebruiken vinden wij prima, netjes met bronvermelding graag.

14. Cruijff de professional, Motivatie is een woord waar ik niet van hou

“Je gaat het pas zien als je het doorhebt” is de titel van ‘t boek¹ van Pieter Winsemius over Johan Cruijff’s inzichten in leiderschap. Johan heeft een “vertaler” nodig. Niet omdat hij het niet snapte, maar omdat hij de woorden niet gebruikte die bij de managementliteratuur hoorden

Over Cruijff is de afgelopen periode enorm veel gezegd, het meeste ook waar. Misschien is het wel leuk om nog eens te kijken naar **Cruijff de professional**, te kijken naar een paar aspecten die altijd in de managementliteratuur terugkomen, zoals talent, passie, leren van fouten, beïnvloeden, teams, leiderschap, EQ.

“Volgens Johan moet je iedere dag het uiterste doen, steeds weer opnieuw, een waanzinnig oog hebben door perfectie tot in de details van het spel en van de techniek, een totale concentratie wordt vereist”, zo herinnert Ronald Koeman Johan Cruijff, uit de tijd dat hij bij Barcelona speelde met Cruijff als zijn trainer.

Cruijff was een **echte professional** met een grote passie voor zijn vak. Over motivatie: *“Motivatie is een woord waar ik niet van hou ... je bent het ... of je bent het niet en dan vertrek je beter maar ... motivatie is een keuze die je zelf maakt.”*

Hij was zo'n echte professional dat hij ook vond dat hij altijd gelijk had. En als jij dat niet vond dan klopte dat ook wel want jij had ongelijk. Zo zei hij: *“Ik beslis altijd zelf, dus als Ajax zegt jij bent te oud, dan zeg ik dat beslis jij niet, dat beslis ik”*. Dat herkennen we wel als professionals onder elkaar, toch ?

Hij had natuurlijk het grote voordeel dat hij vaak gelijk had. Voetbaltechniek, tactiek, team opbouw .. hij beheerste het allemaal.

Fouten maken ... *“Voetbal is een spel van fouten, wie de minste fouten maakt, die wint, zo simpel is het. Ik heb enorme moeite met het maken van fouten, want ik heb enorme moeite met me vergissen”*. En wat hij er echt mee bedoelde te zeggen was dat fouten maken menselijk is, maar dat het erom gaat dat je de oorzaak weg kunt nemen en dat je van je fouten moet leren. En vervolgens moest je van Johan het aantal fouten terugbrengen. Dat klinkt heel simpel, echter *“veel mensen hebben de neiging gewoon door te rossen op de verkeerde weg.”*

En hij had gelijk. Dat helpt enorm. Veel mensen en medespelers gingen alleen al daarom graag met hem mee. Soms dacht je dat hij wel in de gaten had dat je bewust moet proberen om mensen mee te krijgen, dat beïnvloeden erg helpt om je gelijk te krijgen. Na de huldiging in 1974, *“de verloren finale, die niet verloren bleek...”* want zonder verlies wat er nooit zoveel over gesproken ... zei Johan in de bus naast Arnold Mühren ... *“daarom ben ik de afgelopen periode zo te keer gegaan, dat was niet altijd even aardig natuurlijk, maar nu staan we hier wel... en Johan had gelijk, wij moesten nog professional worden terwijl hij het al was. Daarom was hij altijd scherp, verslaptte hij nooit, ondanks alle kritiek”*.

¹ Je gaat het pas zien als je het doorhebt, P. Winsemius, J. Cruijff, 2004

Zo ook zag je hem opereren in het begin van die laatste soap bij het bestuur van Ajax een paar jaar geleden. Dan zie je de professional weer die denkt ... nou ja als jullie niet willen dan doe je het toch lekker niet. *'Ik ben er nog steeds van overtuigd dat zoals ik het doe je het moet doen, want anders zou ik het niet doen'*, zei hij dan. En hij haalde daarom ook uiteindelijk zijn gelijk ook niet.

Wat ook erg hielp is dat hij **uitzonderlijk getalenteerd** was maar toch een **laag ego** had. Hij zei wel dat hij gelijk had, maar nooit dat hij de beste was of heel veel geld had. *'Ik heb nog nooit een zak geld een goal zien maken'*, zei hij ooit. Dat hoorde je ook vaak in de commentaren de afgelopen periode, dat is iets wat vrijwel iedereen geweldig vindt.

Ook had hij veel oog voor **het belang van het team**. Hij snapte heel goed dat hij uitzonderlijk goed kon voetballen maar alleen vaak kon scoren dankzij het team. *'Wat heb je nou liever, 1 11-tal of 11 1-tallen'*, zei hij dan en *"Winnen doe je met z'n allen ... daarvoor heeft een team ook **waterdragers** nodig. Waterdragers hebben vaak een zeer goede mentaliteit en die kun je benutten in een team en uitbouwen tot teamattitude."*

Tactiek: *"Voor mij is tactiek dat je weet wie in het team welke kwaliteiten heeft en hoe je die moet benutten. En dan ook welke zwakke punten er bij je tegenstander zijn en hoe je daar je voordeel mee kunt behalen..., dat is tactiek!". "Een slechte speler bij je tegenstander moet je slecht laten spelen".*

En zijn **passie**, dat is wat veel grote leiders ook hebben, zo enthousiasmerend dat anderen vanzelf denken dat wil ik ook. *'We zijn op zoek gegaan naar de overwinning en dan kom je hem vanzelf tegen'*, zei Crujff eens. Gekoppeld aan een zekere meedogenloosheid om zijn doel te bereiken, die tot op zekere hoogte ook nodig is.

In de omgang met mensen kon je zien dat hij een **hoog EQ**, gekoppeld aan een grote **humor**, had. Iedereen die je hoorde beschreef hem als een aardige en betrokken vent en een zorgzame familieman. Dat helpt ook in het leven.

Leiderschap: *"Helpen van mensen die hun vak verstaan doe je door niet in de weg te lopen en mij vooral ruimte te geven"*, zei Johan op een vraag van Winsemius tijdens een seminar over leiderschap. *"Wat doen de meeste bazen ... kan ik je helpen .. en dan komen ze naar je toe en nemen ze het van je over Dat is geen helpen, dat is bemoeien!". Om te vervolgen met "De belangrijkste taak van de leider is het geven van rugdekking. Alle fouten zijn voor mijn rekening als coach, dus kunnen tijdens de wedstrijd al mijn speler vrijuit spelen!". Tijdens de training mag ik ze corrigeren en helpen beter te worden, dat mogen ze best voelen, maar niet tijdens een wedstrijd".*

En dan zijn taal. Iemand die hem goed kende zei dat hij dat mooi vond. Hij was een uitzonderlijk getalenteerd man met niet heel veel opleiding. Hij zei hele slimme doordachte dingen in eenvoudige woorden. Als je bijvoorbeeld hoort dat hij zegt *'Als je niet op tijd bij de bal bent dan ben je te vroeg of te laat'*, dan hoor je eigenlijk als je niet met voldoende spelinzicht op het goede moment bij de bal bent dan heb je verkeerd gecalculeerd of klopt je inzicht niet.

"Je gaat het pas zien als je het doorhebt". Met dank aan Johan Crujff.